Σαράντα λεπτά περίπου κράτησε η πρώτη διαβούλευση ενώπιον της γερμανικής Βουλής, ενός κτιρίου-συμβόλου της σύγχρονης γερμανικής ιστορίας, για τη σχεδιαζόμενη σύσταση ενός Κέντρου Τεκμηρίωσης για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Γερμανική Κατοχή στην Ευρώπη. Πίσω από το σχέδιο βρίσκεται κυρίως η υφυπουργός Πολιτισμού Κλαούντια Ροτ από τους Πρασίνους, πρώην αντιπρόεδρος του γερμανικού κοινοβουλίου, η οποία έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με την κουλτούρα της μνήμης αλλά και της διάδοσης της ιστορικής γνώσης για τις ναζιστικές θηριωδίες μεταξύ άλλων χωρών και στην Ελλάδα.

Για την ίδια η δημιουργία αυτού του κέντρου υπό την εποπτεία του Γερμανικού Ιστορικού Μουσείου αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχήματα της θητείας της. Έχει να κάνει με την «κατανόηση της γερμανικής ευθύνης, η οποία δεν είναι μόνο ηθική αλλά και πολιτική», ανέφερε αργά το απόγευμα της Πέμπτης 23.6.22 από το βήμα της γερμανικής βουλής. Για την ίδια η επεξεργασία της ιστορίας αποτελεί εν τέλει ζήτημα δημοκρατίας, η οποία είναι αποτέλεσμα «ενεργούς πράξης».

Μάλιστα μιλώντας για τη σημερινή κατανόηση των συνεπειών της γερμανικής κατοχής στην Ευρώπη αλλά και τα άγνωστα σε πολλούς ναζιστικά εγκλήματα, έκανε ρητή αναφορά με έμφαση στην Ελλάδα, η οποία υπέστη βαθιά τις συνέπειες της κατοχής, όπως και άλλες χώρες των Βαλκανίων ή της Ανατολικής Ευρώπης. Άλλωστε, όπως ανέφερε πρόσφατα σε εκδήλωση της Ένωσης Ξένων Ανταποκριτών απαντώντας στο ελληνικό πρόγραμμα, και η Ελλάδα θα αποτελέσει αντικείμενο εντατικής μελέτης στο πλαίσιο του νέου Κέντρου.

??????, ??????????, ???????? ????????, ?????

Σύμφωνα με το σχέδιο της γερμανικής κυβέρνησης, το νέο Κέντρο με έδρα το Βερολίνο θα έχει ως βασική αποστολή την επιστημονική έρευνα, τη σύσταση αρχείου, τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων ανταλλαγής με άλλες χώρες αλλά και την προώθηση του δημόσιου διαλόγου για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Μεταξύ άλλων θα φιλοξενεί μόνιμη έκθεση για την περίοδο της ναζιστικής κατοχής στην Ευρώπη από το 1939 μέχρι το 1945. Μάλιστα, όπως ανέφερε ο βουλευτής των Σοσιαλδημοκρατών Ντιρκ Βίζε, η δημιουργία ενός τέτοιου Κέντρου ήταν στα πλάνα και της προηγούμενης κυβέρνησης της καγκελαρίου Μέρκελ, ωστόσο δεν κατάφερε να ολοκληρωθεί. «Είναι όμως ιδιαίτερα σημαντικό ότι συστήνεται τώρα, πάλι εν καιρώ πολέμου», ανέφερε ο ίδιος.

Ωστόσο δεν έλειψε και η κριτική από τους Χριστιανοδημοκράτες ως προς τη δομή και τη χρηματοδότηση του φιλόδοξου αυτού σχεδίου, δύο πεδία που χρήζουν ακόμη διευκρινίσεων, σύμφωνα με βουλευτές από την Κ.Ο. των Χριστιανοδημοκρατών/Χριστιανοκοινωνιστών.

Το υψηλό κόστος θα είναι αντάξιο των προσδοκιών;

Παρόμοια κριτική ασκεί πάντως και η εφημερίδα FAZ, η οποία σε σχετικό άρθρο της τονίζει ότι παρά τη σημασία του το νέο κέντρο εμφανίζει ήδη προ της συστάσεώς του προβλήματα. «Το πρόβλημα είναι ο συμβολισμός του. Μόνο το

Phoca PDF

κόστος κατασκευής του έργου, το οποίο θα περιλαμβάνει τη δική του συλλογή κι ένα ερευνητικό ινστιτούτο με αναγνωστήριο και αίθουσες σεμιναρίων, υπολογίζεται σε 120 εκατ. ευρώ, συν 14 εκατ. για τον αρχικό εξοπλισμό. Το Κέντρο αυτό αποτελεί επίσης μια ιστορικοπολιτική χειρονομία ισχύοςστέλνοντας το μήνυμα: έχουμε την πολυτέλεια να επεξεργαστούμε τόσο πολύ την ιστορία μας. Αλλά αυτό είναι πιθανό να προκαλέσει δυσαρέσκεια μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων στις πρώην χώρες υπό κατοχή, οι οποίες έχουν σημαντικά μικρότερους προϋπολογισμούς. Αλλά το έργο εξαρτάται πρωτίστως από την καλή τους θέληση», σημειώνει η FAZ.

Πάντως αρκετοί βουλευτές δίνουν έμφαση στο γεγονός ότι το νέο Κέντρο δεν θα είναι «γερμανοκεντρικό» αλλά θα εστιάζει στην Ευρώπη και θα βασίζεται στη συμβολή των συνεργαζόμενων χωρών που έπεσαν θύματα της ναζιστικής κατοχής.

Αναφορά στην Ελλάδα έκανε τέλος και ο βουλευτής Χέλγκε Λιντ από τους Σοσιαλδημοκράτες, υπογραμμίζοντας την ευθύνη της Γερμανίας έναντι της Ελλάδας που απορρέει από την περίοδο της κατοχής. Μια ευθύνη, την οποία η Γερμανία όφειλε να θυμάται όταν πχ. εγκαλούσε την Ελλάδα για θέματα δημοσιονομικής πειθαρχίας ή για τη διαχείριση του προσφυγικού.

Πηγή: DW, 24.6.2022, της Δήμητρας Κυρανούδη.

Phoca PDF